

UN IUCĂTOR CARE ȘI-A FACUT DATORIA FĂTĂ DE ECHIPĂ: ȘTEFAN

— Noul maestru al sportului ne face confesiuni,
după un deceniu de activitate la Dinamo —

Cind spul fotbal și Dinamo, te gîndești la „dinastia Nunweiler”, flor, la Pirelli, sau la Dinu, Dumitrescu și Lăscușcu.

Numele de Ștefan — să recunoaștem — îți vine mai greu pe buze, cu toate că el a figurat timp de aproape un deceniu în toate formatele clubului dinamovist. Dacă nu s-a vorbit prea mult despre Ștefan, și el a fost plasat în conștientul public pe care îl oferă celebritatea, dacă n-a fost deranjat de fotografi și reporteri pentru poze și interviuri (acesta e primul), s-a datorat în primul rînd faptului că el n-a fost niciodată un om al „extremelor”, ci un veritabil campion al constanței și modestiei. Trăsăturile caracterului Ștefan, necușturile și veștile obținute negru pe alb.

Ștefan n-a prestat niciodată partide de „nota zece”, dar nici de „patru”. Acela Ștefan n-a fost decît „cel mare”, dar n-a fost „cel mic”. A rămas totdeauna un tînar care n-a așteptat totul de la fotbal, calificîndu-se pe rînd ca strungar și linotipist, un sportiv onest și înflăcărat, mîndru că a făcut parte dintr-o formație de elită a fotbalului nostru și că și-a măsura puterile cu cei mai vestiți jucători ai lumii, printre care și „titlul” său madrilen: „Dinu Ștefan”.

Cu acest Constantin Ștefan, recent distins cu titlul de maestru al sportului, aveam să stăm de vorbă, într-o dimineață, la parcul Dinamo.

O amintire: sărbătorirea de pe stadionul Dinamo, în ziua retragerii...

— Am jucat mai tîrziu, portar, la Pitești, la Voința, se confesează Ștefan. (Convoacă-lare loc pe terenul de zăură, unde Ștefan prezintă acum o grupă de „pitici” ai lui Dinamo, îmbracăți cu alți foști colegi de echipă: Gh. Ene și Lăscu Ștefan). Apoi, continuă el, primul meu antrenor, Athanasie Tănăsescu, fostul vîntuș, m-a „uns” mijlocios. În 1957, am trecut la Progresul Casa Scitei, unde am jucat alături de Motoc, Neacșu, Petca și alții. Aici am avut noul meu antrenor, Constantin Ștefan, care m-a intru pe mișcările antrenorului Gorgorin, un om de aur, de la care am învățat multe lucruri folositoare. El și mai tîrziu — Fredy Fieraru, n-au ajutat cel mai mult. Nu eram un „talent” născut pentru fotbal, dar îmi plăcea enorm balonul și n-aș fi acceptat în rușii capului să mă despart de el. Impresionat, antrenorul Fieraru mi-a arătat cheia reușitei: o muncă triplă față de cea obișnuită, exerciții suplimentare și voință neîmbrăcată pentru progres. Astfel se face că-am ajuns la Dinamo Obor, iar mai tîrziu, în 1961, la Dinamo București.

— Drumul pe care l-ai parcurs pare, totuși, destul de neted...
— Nu spun eu, dar la mijloc poate a fost și un pic de șansă... În perioada cînd m-am văzut „nea Traian” (n.n. Traian Ionescu).

— Ce joc îți-a rămas mai mult înțipit în amintire?
— Nu un joc, ci... două, și ambele cu Internaționala Milano! Am jucat acolo, mijlocios, stînga împotriva lui Petro și apoi Domenghini. Nici acum nu uit penaltul ratat de Frățilă la Milano în min. 60 și apoi, golul calificativ în obținut de Internaționala în min. 88.

Ștefan oftează. Parcă nu l-a trecut supărarea nici acum. Un pui de apare lângă noi. Se vede că-l stîm-

„Mulți ani trăiască!”

Abia se încheiase partida cu Cehoslovacia... 3-0 pentru voleibaliștii români care întrecuseră speranțele celor mai optimiști suporteri dintre cei aproape 50 prezenți în Palaidio din Milano. E prima victorie la zero a echipei României în fața puternicilor ganiului cehoslovace și cel mai bun joc oferit mîineșilor de finalele ediției a opta a campionatului european de volei. Turștii români, care și-au susținut favorizii cu o freametă de i-a uimit pînă și pe italieni, fluturînd tricolorul și eșarfele, scandînd dominant „Ro-mă-ni-a... Ro-mă-ni-a!”.

Nu s-au mai putut abține și au năvălit în mijlocul terenului, pur și simplu asupra jucătorilor înfrîniți în cale, îmbrășîndu-i și acoperindu-i cu sărutări. Și pe unii și pe ceilalți, încordarea extremă și eufuzarea, însă bucurarea năucă, prestigios de dăduse parca arpi. Ochii celor mai mulți erau umezi.

Din teren, băieții au fost conduși de galerie pe coridoarele ce duc spre cabine. În fața cabinelor, tricolorii români au fost martorii celei mai emoționante scene, oferită, în schimb, prețioasă victorie, de grupul excursiștilor: de jur-împrejurul sălii a răsunat, la muzicîi nopții, cîntecul „Mulți ani trăiască!”. Apoi, cei ce nu apucaseră să-și felicite „eroii” au intrat în cabine și l-au îmbrășcat cu căldură cu care-i încurajaseră neîncetat timp de o oră și jumătate, în jurul steagului fluturînd de neobositul dirijor al galeriei, Iulian Costin. Printre cei mai înfocați suporteri se aflau profesorii Laurențiu Silile și Mircea Dumitrescu, care, ca antrenori ai lotului de tîneret, contribuiseră la ridicarea multora dintre

cei ce purtau cu cinste acum tricolorele primei reprezentative, Gheorghe Moise, Nicolae Mihăilescu, Dorin Jitaru, Mircea Marian, vechiul internațional Ion Șușeșcu, asistenta univ. verșitară Doina Coste și alții, ale căror inimii au bătut și bat mereu pentru volei. De la Palaidio o parte din înimioși suporteri au preferat să-și conducă pe autorii prețioasei victorii pînă la hotel, ca să mai poată com-

amintea de o bombă a lui Udișteanu Dumănoiu sau Codol, alții de o pasă la îndemina a puținii ridicători pe care însă numai Marian Stamate știe să o dea din poziții imposibile, alții de un blocaj al neîntrecutului Oros sau al lui Schreiber, de îndrăzneala în joc a tînarului Enescu, de laborioasă contribuție a clujeanului Bălaș în linia a doua.

Băieții nu uită de această căldă

menta fazele de mare spectacol realizate de jucătorii români. De pe buzele tuturor nu lipsea numele lui Ștefan, care fusese de-a dreptul un suport pentru toată lumea și mai cu seamă pentru adversarii. Unii își

BASEBALL? UN JOC DE OINĂ CEVA MAI COMPLICAT

Cînd l-am întrebat de ce nu prinde fotbalul de tip european în America, col. Donald F. Hull m-a dat un răspuns stupefiant: „pentru că orice activitate care nu implică folosirea minilor repugnă americanilor. Și importantul oficial al olimpiadelor americane a început să-mi înșire toate sporturile populare în Statele Unite. Nici unul nu se joacă fără mîini! Pornind la verificarea acestor afirmații, am ajuns pe stadionul newyork, Shea, bogat amfiteatru cu trei etaje suprapuse în semicerc, lăsînd loc unei incredibile mulțimi de 67.000 de pasionați, pentru un sport departe de a storce viața practicanților și tot mai departe de a storce viața mamei sau strigătul de încercare al unui european.

Jocului îi zice baseball și pot jură că dacă-l dezbraz de complicațiile regulamentului rămîne oină curată. Potrivit mitului local, baseballul ar fi un joc de origine tipic americană, descoperit cam pe la 1830. Singura concesie ce se mai face din cînd în cînd (dar e socotită „ne-patriotică”) este aceea de a concepe că seamănă cu englezescul „rounders”.

George MIHALACHE

joc ce pe la 1750. Cînd am îndrăznit să afirm vechinul meu de bancă (jocul 3, rîndul D, sectorul 5) ascendențele mele vechi fanioane, de azi ogoi mă joc de-a oină „zicea fiul lui Vălsădea-Voda”, am fost tratat cu o privire condescendentă.

N-am să mă răzbuin zicînd că baseballul e un joc anost. La urma urmei, din cel aproape 20 de români prezenți în tribună, eram poate cel mai atent și mai interesat să găsesc puncte comune cu oină. Dar nici nu pot susține că e teribil de antrenant. Toată admirația americanilor se concentrează asupra puterii de lovire a jucătorului aflat „la bătăie”, de unde: vîrsta foarte matură a profesionistilor și slaba lor capacitate de alergare. De altfel, parcursul traseului marcat de cele 4 baze (de unde și numele jocului) este adesea o simplă formalitate, cu condiția ca bătăia să fi fost foarte reușită. Altfel, încercările de fugă devin inutile, pentru că sînt prompt reprimite de jucătorii poștați la prindere (cărora le este suficient să așeze mîingea în bază, înalte de șase metri, în fața câmpului). În oină, situația de „prindere la mijloc” sau lovire cu mîingea prin aruncare, ceea ce fîrște, după concepția și obișnuințele noastre, scade din spectaculozitatea „jocului”. Iată de ce meciul pe care l-am văzut s-a putut încheia, după două ore (de permanente nereușite), doar cu rezultatul de 1-0 pentru echipa Metropolitană din New York (alintată Mets) în fața echipei din Philadelphia (porcelită Phillips).

Sigur că admirația publicului american vîizează și sîntența și variația în execuții a pitcherului (aruncătorul) sau în mîinările sale, reținut de public în cor. O uriașă abilitate electronică ține la curent spectatori cu cele mai mărunte evenimente intervenite în joc. Programul imaginilor este înflăcărat, cîntîlă conține 34 minute de informații, în afara stadionului și înăuntrul său. Clubul găzduiește, prin vinzare, suporteriul săi 28 de feluri de obiecte (embleme, înel, brichete, fanioane, brelocuri, sacose, fotografii, autografe, cravate, păpușe etc), toate amintind cumpărătorului de clubul Mets. Din totalul de pagini acordate sportului, cîntărește rezervă cel puțin jumătate baseballului. Așii minuri bătăuți intră în istoria tradițională americană (ca Babe Ruth sau Joe DiMaggio, primul soț al Marilyn Monroe), cîntărește în istoria americană, cîntărește în istoria americană, cîntărește în istoria americană.

Scriu toate acestea în zilele finalelor campionatului național de oină de la Botovani, cu gîndul la străvechul nostru joc. Baseballul poate fi largul și o înțeleasă. Oină rămîne însă legată de amintirea tatălui meu și a colegilor lui de la Liceul Internat din Iași, de romanul lui Demostene Botez, de povestea ceasului de aur al lui Spiru Haret, de victoriile Normalei din Cîmpulung, de profesorul Tănăsescu, de călul meu de oină, și — de ce nu? — de Curcani, Gherășiei, Frasin și alte comune care, în zilele noastre, s-au făcut cunoscute lumii românești prin oinarii lor!

Victor BÂNCULESCU

Cînd te aflu prea aproape de munte nu-ți vezi înălțimea.

Fără pasune, omul nu este decît o forță latentă, o simplă posibilitate, asemenea pietrei care așteaptă lovitură fierului pentru a putea scoate scînteie.

H. F. Amiel

Putînd oameni mîni încredința în lipsa de aer, înși mulți pier pentru că ani de-a rîndul n-au inspirat suficient.

R. Alsuker

Un erudit debil este cel care, în completă și un ignorant hercule.

Faz

Gîndurile puternice cîștigă pe oamenii viguroși și-i face mai puternici.

Baghot

Culese de Tiberiu CORNEȘANU

ABSOLUTUL RELATIV

O stare din lumea tenisului, cu caracter senzational, tîrziu și cvasi-neconștient din partea unor tîrzi (și nu numai) a făcut K.O. în semifinalele tur-nuului de la Los Angeles, pe celebrul Stan Smith (racheta nr. 1 a S.U.A.), în fața lui Pancho Gonzalez (43 ani) la apulberat pe un mai puțin celebrul Cliff Richard. A urmat o finală puțin obisnuită, pe care a câștigat-o, la mare luptă, veteranul Gonzalez.

— Scoteți-l pe X, că este bătrîn, sau... Y este prea tînar pentru a fi promovat. Este erid încă, domnu-le...

Asemenia judecătorești definitive sînt, înalte din toate secolele, dar de complicații, care împiedică pe cel refugiat în adăpostul cald al simpatizantului, să vadă fenomenul multiple ale vieții, într-o înălțare mai largă decît cea oferită de aparențe. Avenind la starea amintită, te gîndești zădărlă la o serie de „bătrîni” de pe meleagurile noastre, pe care (ca și în cazul lui Gonzalez) rădăria unei pasiuni vîrște, fieră și neobosite s-au menținut ani îndelungați în fruntea celor mai mulți dintre cei buni.

Secretarul Petchovski, la peste 40 de ani, era încă unul din cei mai buni fotbalști ai țării; Dinu Cristea, în 1941, pe locul doi în recordul al țării; Lia Manoliu, la cîțiva ani buni după 30 (ceea ce la femei este rarissim), cucerea la Ciudad de Mexico medalia de aur Lerer și Neiu Nunweiler, la vîrsta cînd alți fotbalști au ieșit de mult la „pensie”, joacă încă în prima divizie a țării. Și în așa fel, înțeleg tînerii moșturoși (și gum noi) ar trebui să roșesească.

La capătul celalalt al scării biologice, Năstase, racheta nr. 1 a țării, la 20 de ani se impunea în arena

internatională; Penes și Iolanda Balas, la vîrsta cînd obțineau laureatul olimpic la Dumitrescu, la 19 ani, era unul din fotbalști consacrați; Aelenei și Năstase (Stea), cărora nici mîine nu le-a mîit bine, în câștigarea înimilor suporteriștilor și evoluție lor promițătoare. Și astfel de exemple, pe care un sens sau altul, din foarte multe.

Selecții trei înăsi senini pe înăsi asemenea realități și în loc să ofere tîrzi și caldura stîmilor celor vîrști și cîntărește încurajatoare tîrzi, aruncă necușturile seninilor rigide, aburide chiar.

Desigur, înțereții în sine nu reprezintă un permis pentru aceeași grădă la succese și consacrare, după cum la rîndul ei „bătrîneții” nu dă strălucire decît celor care o onorează cu prețul gîndului la unor, permăente erori. Și una și alta obligă, prima, la muncă multă, disciplină și modestie, a doua, la toate... plus feteleptura de a trece în peste inevitabilele rădății.

Absolutizarea decît la greseli, să ne amintim, de pildă, de îndrăzneala lui Voinescu, Bone, Alexandrescu, care a costat tîrzi și de cîntări (un-negru în vîrșie).

Promovarea tîrziilor ca și menținerea „bătrînelor” își au ratiunile lor precise. În sporturile pe echipe, aceste cerințe, înțelegîndu-se, nu pot avea decît efecte pozitive.

De aceea, să nu ne grăbim a da senință. În sport (ca și în viața socială) valente nu se măsoră exclusiv cu ani calendaristici, ci cu aite unități de măsura pe care scrie: potențial biologic, caracter, pasiune, seriozitate sau mai știu eu ce.

Cine a învins la Los Angeles?

A învins înțelegîndu-se, mîineșii tîrziilor? N-aș putea spune. Cert este însă, că a învins o idee, o realitate.

I. BALAS

SANDU ION, „REGELE” DE ALTĂDATĂ AL K.O.-ULUI

Priviți imaginea alăturată: un om cu templele nîșe la amenințătoare poziție de gardă, care astăzi... nu mai sperie pe nimeni!

Dar în urmă cu 30 de ani? În 1941, pe locul doi în recordul al țării acum, cu semetie, Palatul Telefoanelor, la „Parcul Oteleșanu”. Sandu Ion devenea campion național al „coșilor”, învingîndu-l prin K.O. în repriza a treia pe Anton Ogiu. N-avea decît cîteva săptămîni și, ne-răbdător, Ogiu a cerut revanșă, programată de data aceasta pe „Giulești” și încheiată cu victoria, tot prin K.O., după numai cîteva secunde, a omului din fotografia alăturată.

Constantin Nour — considerat (atunci) autorul celui mai rapid K.O. din istoria boxului românesc (11 secunde în meciul cu bulgarul Alekseev) — recunoștea că izbînda lui

Sandu Ion a fost mai „urgentă” decît la lă, realizîndu-se, după firma stîlilor primii timpului, în numai șase secunde!

Pentru Sandu Ion a venit o suită lungă de victorii, numeroase K.O.-uri, opt a rînd, între care cîntărește un boxier bînescușor generației mai vechi, Ion Gorun; plecarea din țară (1943), cîteva stagii la Paris, izbînda răsunătoare asupra lui Kid Armand, campionul Africii de Nord, renunțarea la ring (1947), cel doi ani de antrenor...

MUZEUL SPORTULUI

(Urmare din pag. 1)

terialul muzistic din această epocă amintesc numele cîtorva mari polisportivi ai vremii: Mihai Savu, Constantin Rosetti, Al. Frim, D. Zană, D. Hubert, Al. Papană, C. Medeleanu, H. Rang, Virgil Ioan, I. Cămarăscu, Panaitescu Zigoto, S. Ritter ș.a.

Succesele lor sînt frustrate atît prin materialele și echipamentul de concurs cit și prin trofeeale cucurite.

Aceste materiale, expuse pe ra-muri de sport, la care mai trebuie adăugate cele mai vechi fanioane, costume, diplome, legitimații, precum și colecțiile de schiuri, florete, albume, cărți și reviste, constituie un izvor documentar care trebuie corectat și valorificat în continuare.

Prezența unor trofee, spre exemplu, indică înălțimea sportivă timpurii, cu altele țări din Apus și chiar cu multe centre sportive mai îndepărtate. Aceste contacte au permis o largă ocolanizare sportivă românească în epoca modernă și, în primul rînd, un schimb de experiență pe acest tărîm.

Așadar, cunoscînd pe viu scurta istorie a unui sport, vizitatorul — român sau străin — nu rareori rămîne surprins cînd află că bicicletele de lemn, rachete de tenis, schiuri, boburi, automobile, schiuri etc., au existat încă din secolul trecut și în cele mai îndepărtate centre ale țării și încă de fabricație românească. Că handballul, fotbalul, luptele, zborurile (cu și fără motor) etc. s-au practicat și la noi (după reguli aproximativ identice), con-

coment cu țările care, prin tradiție, le-ar fi dat naștere.

Și aceste adevăruri scoase la iveală de Muzeul Sportului (adevăruri pe care nu ne mai putem îngădui să le ignorăm) își prelungește existența în glorioasele succese obținute de sportul românesc în epoca contemporană.

Aceste succese sînt o continuare, în condiții noi, a tradițiilor progresiste ale mișcării sportive românești și, în primul rînd, a tradițiilor sportului muncitoresc.

Toate faptele, cifrele, performanțele, trofeeale (și materialele legate de obținerea lor), de care ne întrecem zilnic, sînt și astăzi adunate într-un sediu anume.

Gama variată de trofee valoroase și de aspecte inedite, privitoare la cucurtea lor (mănușile cu care boxerul Nicolae Linca a cucurit titlul de campion olimpic, discul pe care Lia Manoliu și-a însemnat recordul, distincțiile și ultimul echipament care au aparținut celui mai popular jucător de fotbal din țara noastră

Iosif Petchovski, diplome și medalii de la cîntărește Olimpiade și campionatele mondiale), fac din ultimele trei săli ale muzeului un punct de atracție și mîndrie națională pentru toți iubitorii sportului.

Este pentru prima oară cînd sportul românesc își are un lîncă al său, în care sînt adunate și expuse toate documentele de valoare în stare să-1 refacă istoria veche și nouă. Și acest lîncă, inaugurat festiv la 7 mai a.c., poartă numele de Muzeul Sportului din R.S.R. Așadar, el este al sportului.

Răspunde Ion Postasău

I. GHINESCU. Erați, într-o vreme, un mîștur mai decît al acestui rînd? Regretînd că am primit cîntărește ultimul dv. cartier, care are ca temă pronosticul hiper-optimist al suporteriștilor lui Spartak Trnava, pen-

tră meciul retur cu Dinamo îl prezintă la rîndul nostru, cîntărește:

Gazele, fără ochuri

Ne-am promis vreo patru goluri

Regretînd că am primit cîntărește ultimul dv. cartier, care are ca temă pronosticul hiper-optimist al suporteriștilor lui Spartak Trnava, pen-

Dar două penultim... Geryk!

MICU RADU, TIRGOVIST. De-

pun mîrștur pentru dv. în palma-

reșul înfrîntorilor Dinamo — Uni-

este un tînar profesor de educație fizică.

Dr. F.M., COMUNA CRINGU. Nu

confundăți epigramele cu minecru-

rie de regim. Cele trimise n-au pic de

caritate!

LIVIA și IOAN POP, CLUJ. Sînt

reunite unele definiții din pseudodi-

cionarul fotbalistic pe care l-ați al-

cătuț!

„A” de fapt, gruparea echipeilor

care cunosc tot alfabetul fotba-

lului.

Cartonasu galben: economie de

cuvînte.

Debiling: figură de stil.

Fotbalști: Zei fără Olimp.

Gol: singurul lucru care mulțu-

mește, pînă.

Autogol: contrapunct regretabil.

Microbit: unul care de bună voin-

ă, nesili de nimeni, își scurtează via-

ta.

MIRCEA NAGHI, BUCUREȘTI. De

ce neapărat sport de performanță?

Facți sport, nu poze să zice. Este

în folclorul dv. și în concordanță cu

virtuși și posibilitățile dv.

NELU QUINTUS, PLOIEȘTI. Un car-

ter, pornit de la faptul că în par-

tida de la Trnava, fiind pe banca

rezervelor, Doru Popescu a fost brus-

catonășu galben: economie de

cuvînte.

Debiling: figură de stil.

Fotbalști: Zei fără Olimp.

Gol: singurul lucru care mulțu-

mește, pînă.

Autogol: contrapunct regretabil.

Microbit: unul care de bună voin-

ă, nesili de nimeni, își scurtează via-

ta.

MIRCEA NAGHI, BUCUREȘTI. De

ce neapărat sport de performanță?

Facți sport, nu poze să zice. Este

în folclorul dv. și în concordanță cu

virtuși și posibilitățile dv.

NELU QUINTUS, PLOIEȘTI. Un car-

ter, pornit de la faptul că în par-

tida de la Trnava, fiind pe banca

rezervelor, Doru Popescu a fost brus-

catonășu galben: economie de

cuvînte.

Debiling: figură de stil.

Fotbalști: Zei fără Olimp.

Gol: singurul lucru care mulțu-

mește, pînă.

Autogol: contrapunct regretabil.

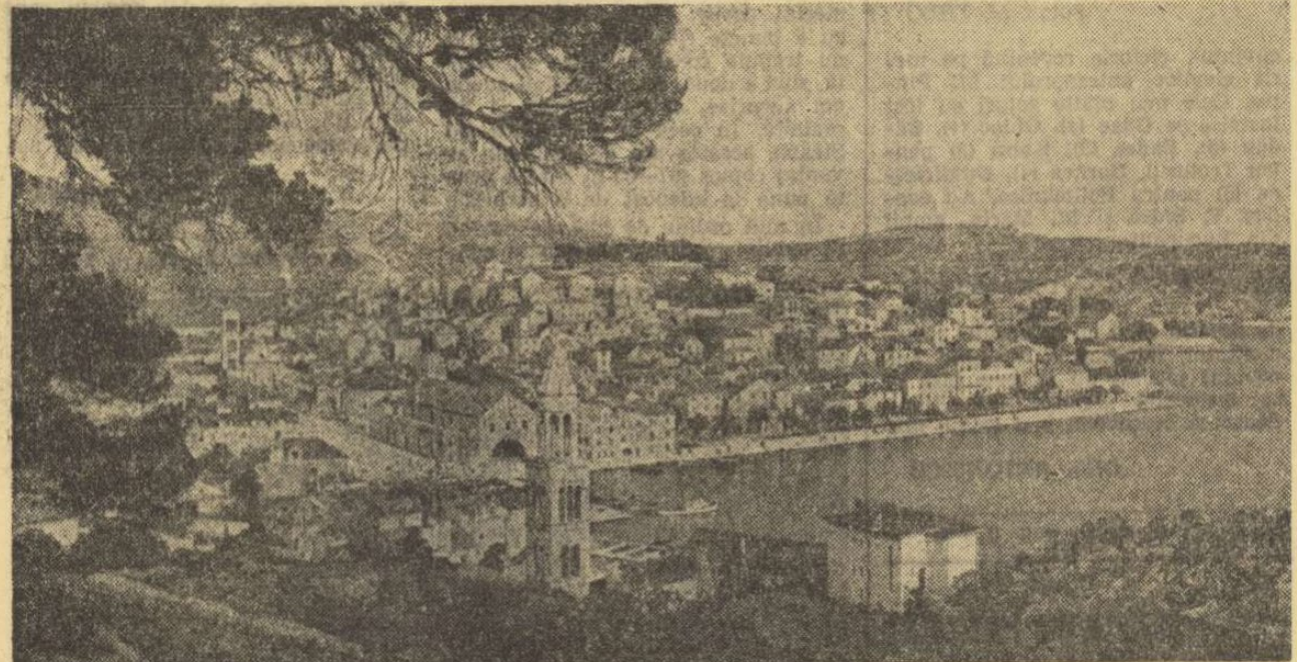
Microbit: unul care de bună voin-

ă, nesili de nimeni, își scurtează via-

ta.

MIRCEA NAGHI, BUCUREȘTI. De

ce neapărat sport de performanță?

ÎNTR-UN DECOR EXOTIC, LA RECITALUL MARILOR CELEBRITAȚI

Mai mult decît o simplă întîlnire de pămînt, lăta de 4 km și lungă cam de 20 de ori mai mult, cu diferențe de înălțime de peste 100 de metri, înconjurată de apele Adriatice, insula Iivar reprezintă o așezare pe care oamenii, încredințați ei, evadare din trepidanta viață modernă, o vizitează din prima și pînă în ultima zi a anului. Drumulețul, aflat pe fermecătoarea coastă a Dalmatiei, îi sint oțetie, de la Split la Dubrovnik, și din alte stații intermediare, vase de linie sau nave ultrarapide, care fac în permanență legătura cu acest colț de rai, unde minia omului a înfrumusețat și mai mult darurile naturii.